

HARTOLA
Kuningaskunta

Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma 2022-2026

HARTOLAN KUNTA

Hyväksytty kunnanvaltuustossa x.x.202x

www.hartola.fi

[/hartola.fi](https://www.facebook.com/hartola.fi)

Ehkäisevän työn toimintasuunnitelman toteutuminen vuosina 2018-2021

Mitä toteutui

- Tiedottamista ja viestintää tehty monipuolisesti, kuitenkin paljolti sosiaaliseen mediaan painottuen
- Monipuolista harrastustoimintaa tarjottu ja kehitetty, mm. koulun kerhot ja harrastamisen Suomen malli -> Tää on mun juttu –hanke
- Koulutuksia työntekijöille järjestetty varhaiseen tunnistamiseen, puheeksiottoon, lastensuojeluilmoitusten tekemiseen ym. Liittyen
- Tunne- ja turvataitoja opetellaan aiempaa enemmän varhaiskasvatuksessa ja koulussa, varhaiskasvatuksessa Papilio-ohjelma ja nyt Piki-toimintamalli
- Nuuska-agentteja on koulutettu
- Joitakin tilaisuuksia järjestetty koronan sallimissa rajoissa, esim. Marko Jantunen, Päihdeputki
- Kyselyjä tehty indikaattoritiedon tueksi, esim. huume-kysely 2019
- Yksinäisyyttä käsiteltiin teemana Vanhustenviikolla 2019
- Vanhempien vertaisryhmää käynnistetty

Mitä jäi toteutumatta

- Ehkäisevän työn jalkautuminen olemassa oleviin ryhmiin ja näkyvämmäksi tekeminen
- PAKKA-toimintamallia ei ole selvitetty eikä otettu käyttöön
- Työttömien palveluista ei ole tehty kattavaa esitettä

*Lisäksi toteutui mm. Juteltaisko-
menetelmä, Hubu-tunnit, Nuotta-
valmennukset, koulutusta
ammattilaisille mm.
läheisnäkökulmaan sekä
kannabikseen liittyen, seudullinen
yhteistyö ja HUU-Ma-hanke*

Mielenterveyteen, päihteisiin, pelaamiseen sekä väkivaltaan liittyvät ajankohtaiset ilmiöt

Muodostettu tilastotiedon, kyselytiedon sekä kokemustiedon pohjalta

Ilonaiheet

- Nuorten ja nuorten aikuisten tupakointi ja päihteidenkäyttö vähäistä
- Nuorten nuuskaaminen ja rahapelaaminen hyvin vähäistä
- Fyysisen väkivallan tai sen uhkan ja seksuaalisen häirinnän kokemukset nuorilla harvinaisempia
- 4.-5. luokkalaisten nettiriippuvuuteen liittyvät oireet vähentyneet vuodesta 2019
- Kuntalaiset kokevat selvästi vähemmän turvallisuuden tunnetta heikentäviä tekijöitä kuin vuonna 2019

Huolenaiheet

- Mielenterveyden haasteet lisääntyneet lapsilla, nuorilla ja nuorilla aikuisilla
 - Mm. ahdistuneisuus, masentuneisuus, syömishäiriön riski
- Nettiriippuvuuteen liittyvät oireet yleistyneet nuorilla selvästi
- Asenteet tupakointia ja alkoholin käyttöä kohtaan ovat nuorilla hyväksyvämpiä
- Kolmannes nuorista kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana
- Fyysisen uhkan kokemukset 4.-5. luokkalaisilla yleisempiä
- Lääkkeiden väärinkäyttö, sekakäyttö
- Lapsiperheiden jaksaminen ja avun saanti
- Vanhusten yksinäisyys, varsinkin talvikausina

Suunnitelma

TAVOITE JA TARKOITUS

Luoda yhteinen tilannekuva, tuoda näkyväksi ja turvata olemassa olevat palvelut sekä sopia konkreettisista toimenpiteistä, joiden avulla hartolalaisten mielen hyvinvointi lisääntyy ja päihteiden käyttö, ongelmapelaaminen sekä lähisuhdeväkivalta vähentyvät.

Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma täydentää ja tukee laajaan hyvinvointisuunnitelmaan ja alueelliseen ehkäisevän työn toimintasuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

www.hartola.fi

[/hartola.fi](https://www.facebook.com/hartola.fi)

Suunnitelma

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävän toiminnan järjestäminen kunnassa - Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja opetellaan systemaattisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa- Tarjotaan mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuuri- ja liikuntatoimintaan eri-ikäisille kuntalaisille- Ystäväpalvelun kohtaamisongelman ja resurssien selvittäminen, yhteistyön edistäminen / srk, Eläkeliitto, muut tahot- Päihdeputken ymv. tapahtumien järjestäminen eri teemoilla	Sivistystoimi Hyvinvointikoordinaattori	Jatkuvaa toimintaa
Puheeksi ottaminen ja varhainen tunnistaminen - Mielen hyvinvointiin ja päihteisiin, väkivaltaan ja pelaamiseen liittyvistä asioista puhutaan ja keskustellaan avoimesti asiakas- ja kohtaamistyössä- Osaamista puheeksi ottoon ja varhaiseen tunnistamiseen pidetään yllä	Kaikki asiakastyötä tekevät	Jatkuvaa toimintaa

Suunnitelma

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Varhaisen tuen toiminnan järjestäminen kunnassa - Varhaisen tuen asiantuntijan palvelut lapsille, nuorille ja perheille- Ilmiölähtöinen työskentely oppilashuoltoryhmän, arjen tuen palvelujen ja vanhempainyhdistyksen kanssa, yhteistyön tiivistäminen- Hankemahdollisuuksien selvittäminen etsivään vanhustyöhön	Sivistystoimi Kaikki asiakastyötä tekevät Hyvinvointikoordinaattori	Jatkuvaa toimintaa
Osaamisen edistäminen - Nuoren mielen ensiapu –koulutus ammattilaisille, 3. sektorin toimijoille ja huoltajille- Mielenterveysosaamisen johtamisen toimintamallin ottaminen käyttöön- Selvitetään muut koulutus- ja osaamistarpeet ja järjestetään / tiedotetaan koulutuksista	Nuorisotoimi Johtoryhmä Ehkäisevän työn työryhmä	Vuonna 2023
Asukkaiden osallisuuden edistäminen ehkäisevässä työssä - Osallisuus ymmärretään olennaisena osana asiakas- ja kohtaamistyötä- Kyselyt, tapahtumat ja tilaisuudet	Kaikki asiakastyötä tekevät Sivistystoimi Hyvinvointikoordinaattori	Jatkuvaa toimintaa

Suunnitelma

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Palveluiden toimivuuden ja riittävyyden arviointi ja turvaaminen, mm. - Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus- Hoitopolkujen toimivuus ja selkeys- Päihdetilanteen kartoitus sote-ammattilaisten vastaanotolla- Lääkehoidon seuranta sote-ammattilaisten vastaanotolla- Läheisten ja läheisnäkökulman huomioiminen	Ehkäisevän työn työryhmä (Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Harjun Terveys Oy) Kaikki asiakastyötä tekevät	Vuosittain
Tiedottaminen ja viestintä, mm. - Saatavilla olevat palvelut ja toiminta- Kuntalaisten hyvinvoinnin ilonaiheet ja huolenaiheet- Teemaviikkojen hyödyntäminen- Terapianavigaattori- Lastensuojeluilmoitusten ja huoli-ilmoitusten tekeminen- Vihjeet laittomasta toiminnasta poliisille	Kaikki asiakastyötä tekevät Hyvinvointikoordinaattori	Vuosittain

Lisätietoja, liitteet ym.

- Paikalliset ja alueelliset suunnitelmat indikaattoritietoineen
 - <https://hartola.fi/terveys-ja-hyvinvointi/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistaminen/>
- Tilastotietoa saatavilla
 - <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>
- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015)
 - <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150523>

Suunnitelman laatiminen

Ehkäisevän työn yhteyshenkilö:

- hyvinvointikoordinaattori Johanna Huttunen, puh. 044 743 2575, johanna.huttunen@hartola.fi

Ehkäisevän työn työryhmä nimettiin ja ryhmä kokoontui vuonna 2022 neljä kertaa. Suunnitelman laatimisessa tukena olivat lisäksi Päijät-Hämeen ehkäisevän työn seutukoordinaattori Susanna Leimio ja asiantuntija Anne-Marie Haavisto.

Palvelujen ja tuen tarvetta, saatavuutta ja mahdollisia kynnyksiä avun hakemiselle selvitettiin kesällä 2022, kyselyyn vastasi vain 11 kuntalaista. Seudullinen päihdetilannekysely toteutettiin syyskuussa 2022, kyselyyn vastasi 38 hartolalaista. Kyselyjen vastauksia hyödynnettiin suunnitelman laatimisessa.

www.hartola.fi

[/hartola.fi](https://www.facebook.com/hartola.fi)